STICUSA KNIPSELKRANT 28

De Beurs Donderdag 8 maart 1984

"Lanternu" met interessante artikelen

WILLEMSTAD - "Lantèrnu, Guia pa nos Historia", Gids voor onze Geschiedenis, is een dienstpublicatie van het Centraal Historisch Archief, die zich ten doel stelt het stimuleren van de geschiedkennis en de geschiedschrijving over de Nederlandse Antillen met nadruk op het gebruik van archiefbronnen die betrekking hebben op de geschiedenis, van de Nederlandse Antillen.

Het laatste nummer van dit blad, jaargang 1 no. 2, november 1983, bevat artikelen, die betrekking hebben op de staatkundige geschiedenis van de Nederlandse Antillen. "De Colleges van Bestuur van de Nederlandse Antillen" door N.C. Römer-Kenepa, geeft een overzicht van de opeenvolgende vormen van bestuurslichamen die de Antillen in de loop van de geschiedenis gekend hebben.

"Strafrechtspleging anno 1970 op St. Eustatius" door G.S. Joubert, beschrijft aan de hand van een rechtszaak die zich tegen het einde van de achttiende eeuw op het eiland St. Eustatius afspeelde, hoe de uitoefening van de rechtspraak, een van de taken van de Raad van Policie, in de praktijk geschiedde.

"De samenstelling van de Raad van Policie en de Koloniale Raad van Curaçao 1816-1865" door W.E. Renkema, handelt niet alleen over wat Regeringsreglementen bepaalden over de samenstelling en vervulling van de vakatures van deze colleges van bestuur maar ook over de personen uit de Curacaosche samenleving die zitting hebben gehad in de betreffende bestuurslichamen in de jaren 1816-1865.

"Betekenis van de Raad van Policie van Bonaire na 1865" door N.C. Romer-Kenepa, betreft de rol die dit nieuwe college speelde direct na de invoering van het Regeringsreglement van 1865, periode waarin Bonaire meer vrijheden op economisch gebied kreeg.

"De weg naar Status Aparte" door A.G. Croes, is een weergave van de ontwikkeling van het streven van het Arubaanse volk naar bestuurlijke zelfstandigheid tot aan de laatste Ronde Tafel Conferentie gehouden op 12 maart 1983.

Sociale geschiedschrijving komt ook in dit nummer naar voren in de bijdrage van A.F. Paula "British Guiana's Post Emancipation Labour Demands" (a serious threat to Dutch St. Maarten) waarin het thema van de emigratie onder de slavenbevolking in de regio centraal staat.

In de rubriek "Bronnen van ons Verleden" wordt ditmaal gepubliceerd een document onder de titel "Een Curacaosch adres tegen het Regeringsreglement van 1848" ingeleid door W.E. Renkema.

Dit nummer bevat verder een rubriek historische portretten, een rubriek betreffende de archiefwereld, reacties van lezers, twee boekbesprekingen en de aanwinstenlijst van de Bibliotheek van het Centraal Historisch Archief. "Lanternu" kost fl. 4.75 en is verkrijgbaar bij alle boekhandels.

Amigoe DONDERDAG 8 MAART 1984

Curaçaose groep met 2 blijspelen

KRALENDIJK — Vrijdag en zaterdagavond zal onder auspicien van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) de Curaçaose toneelgroep Arteproba op Bonaire een tweetal toneelstukken brengen. De groep Arteproba heeft al enige bekendheid op de beide zustereilanden, waar in 1982 bij het internationale toneelfestival van Aruba twee leden van Arteproba een onderscheiding verdienden. Dat waren Jessica Damon die aangewezen werd als beste atrice en Rignald Lodewika die de beste bijrol vervulde. De twee werken waar de Curaçaose acteurs mee naar Bonaire komen zijn E Yeye en Matrimonio Forsa. Het zijn twee blijspelen die zijn ingestudeerd onder regie van Anthony Jamanika. De opvoering begint om half negen in Jong Bonaire.

Amigoe DONDERDAG 8 MAART 1984

Expositie van Antilliaanse architectuur

ORANJESTAD — Zaterdag wordt in Cas di Cultura de tentoonstelling "Esposishon Arkitektura i Arte na Antiyas Hulandes" om 6 uur geopend. De expositie wordt georganiseerd door het Cultureel Centrum Aruba en een groep Antilliaanse studenten die in Delft architectuur studeren. Deze expositie werd reeds in 1982 met veel succes in Delft gehouden en vorige maand, eveneens met succes, op Curaçao en Bonaire.

Nieuwe bundel: Contami un storia

Arubaanse kinderverhalen bijeen

IN 1981 WERD OP Aruba een verhalenwedstrijd georganiseerd die uiteindelijk zou resulteren in de publikatie van de beste kinderverhalen gekozen uit de inzendingen. De "Comision cuenta" die de verantwoordelijkheid droeg voor de organisatie van de verhalenwedstrijd alsmede van het boek, bestond zowel uit mensen uit de onderwijswereld als uit mensen uit de bibliotheekwereld. Voor de keuze van de verhalen werden 2 jury's samengesteld: één van volwassenen en één van kinderen. Ook was er een redaktiekommissie die voor de redaktionele afwerking van het boek moest zorgen. Evelino Fingal heeft zorg gedragen voor de illustraties. Het boek zelf is pas eind 1983 verschenen en is getiteld "Contami un storia".

"Contami un storia" bevat in totaal 18 Papiamentstalige verhalen onderverdeeld naar leeftijdskategorie: de eerste 10 zijn bestemd voor kinderen uit de leeftijdsgroep van 6 tot en met 9 jaar terwijl de overige 8 bestemd zijn voor kinderen van 9 tot en met 12 jaar. De verhalen zijn van uiteenlopende aard. Het boek bevat zowel verhalen over dieren als over mensen. Vooral de verhalen uit de leeftijdskategorie van 6 tot en met 9 jaar zijn dierenverhalen waarin liefde voor dieren duidelijk tot uiting komt.

Toch is men niet uitgegaan van één thema kenmerkend voor het hele boek. De meeste van de verhalen zijn door kinderen zelf geschreven. Alle verhalen zijn getiteld en zijn voorzien van bijpassende illustraties.

Het uiterlijk van het boek voldoet aan alle eisen te stellen aan een goed kinderboek: handzaam formaat, prettige druk, verzorgde layout, aantrekkelijk lettertype en goede bijpassende illustraties. Als men echter op de totale afwerking van het geheel gaat letten, zal men merken dat de tekst wel wat te wensen overlaat. In het algemeen kan gezegd worden dat de redaktionele afwerking van het boek niet met de nodige zorg is geschied: het begint al bij het voorwoord.

Er staat "voorwoord" in het Nederlands en niet "Introdukshon" zoals het in een Papiamentstalig boek hoort. Dit is naar mijn mening ontoelaatbaar. Ook het gebruik van L.S. als aanhef is hier ongepast. Waarom dit alles toch in het boek is blijven staan is voor mij een raadsel.

Er is gebruik gemaakt van de Arubaanse etymologische spelling maar helaas vallen er genoeg inconsequenties in te bespeuren. Hiervan zal ik enkele voorbeelden geven: hel (fonologisch) blz. 9 en blz. 53 en geel (etymologisch) blz. 40-blouw: blz. 53 en blauw: blz. 64; rond: blz. 27 en 47 en ront: blz. 77; familia: blz. 74 en famiya en famia op blz. 78;

Andere woorden die in de fonologische spelling zijn geschreven: reisnan (blz. 14), vorbei (blz. 49), wori (blz. 63), stul (blz. 64), buki en preis (blz. 70), steif (blz. 70), kitara (blz. 95), ofer (blz. 130); dit alles in tegenstelling tot: schouder (blz. 9), huur en slinger (blz. 64), parkeerplaats (blz. 85), baseball (blz. 85), pauze (blz. 70), bleek (blz. 70).

Ook het gebruik van interpunktie is niet overal consequent toegepast: soms worden leestekens gebruikt waar ze niet nodig zijn en aanhalings en sluittekens ontbreken wel eens waar ze horen te staan. Wat ook niet altijd even consequent gebeurt is de samentrekking van woorden.

Zinskonstrukties lopen niet altijd even soepel terwijl er soms onlogische konstrukties zijn blijven zitten b.v.: het 2e verhaal "E palo di cuihi cu ta papia" begint eerst in de ik-vorm, gaat ineens over in de hij-vorm om even later weer in de ik-vorm door te gaan.

Naar mijn mening had er ook een betere onderverdeling in de volgorde van de verhalen plaats kunnen vinden: in het 1e deel van de bundel staan er maar liefst 5 verhalen over honden achter mekaar. Niet alle verhalen bevatten ook echt een hoogtepunt. Had de jury heus niet strenger kunnen zijn m.b.t. de selektie van de verhalen? Je kunt toch beter een kleine bundel goede spannende verhalen hebben dan een dik boek waarin spanning en humor wel eens zoek is.

Of is dit soms het gevoelige punt van verhalenwedstrijden? Dat je toch een aantal uit de inzendingen moet kiezen omdat je het anders toch moeilijk kunt verantwoorden ten opzichte van de gemeenschap? Waarom dan niet beter opgezette verhalenwedstrijden organiseren? Bijvoorbeeld door de deelnemers beter te begeleiden door het geven van tips e.d. Dit komt toch alleen maar ten goede van het boek en de schrijvers zullen hier alleen maar meer van leren.

Ik vind het jammer dat er het één en ander aan dit boek mankeert omdat er zo ontzettend weinig boeken voor kinderen op Aruba verschijnen. Aangezien de "Comision Cuenta" van plan is nog meer van dit soort publikaties te laten verschijnen, lijkt het me zinvol doordachter te werk te gaan teneinde bovengenoemde mankementen te voorkomen. Dit komt tenslotte de hele Antilliaanse jeugdliteratuur beter uit.

VIOLA STATIA

CONTAMI UN STORIA, un coleccion di e storianan ganador di e concurso "Storia pa nos muchanan" tení na aña 1981.

Amigoe
DONDERDAG 8 MAART 1984

Nieuwe cursus papiaments taalgebruik

WILLEMSTAD — De onderwijsbond Sitek begint volgende week een nieuwe cyclus in haar papiamentse cursussen. Deze nieuwe cyclus is specifiek gericht op het gebruik van de taal.

Voor de eerste cursus in deze nieuwe cyclus, die tot doel heeft een goed gebruik van het papiaments te bevorderen, bestaat grote belangstelling. Sitek-voorzitter Errol Cova bracht vanmorgen naar voren dat de eerste cursus met niet minder dan zes klassen van start zal gaan. De zes klassen omvatten ruim tweehonderd cursisten.

De voorgaande cyclus, gericht op de beheersing van het papiaments, zit momenteel in een eindfase. Ook hiervoor bestond gerede belangstelling. De derde lichting cursisten die zich inschreven voor deze lessen in het

DE BEURS
VRIJDAG 9 MAART 1984

CULTURELE MARKT IN ZUIKERTUINTJE

WILLEMSTAD - Morgen, zaterdag 10 maart a.s. zal er de hele dag een culturele stand van de "Sentro Distribushon Kultural" gehouden worden in Toko Zuikertuintje.

Er zullen verschillende interessante artikelen te koop worden aangeboden zoals o.a. de langspeelplaat van Pierre Lauffer "E mundu fasinante di Pierre Lauffer en de cassette van Stanley Cratz: "Pa abo ku amor", alsmede verschillende gedichtenbundels van o.a. Ellis Juliana, Maria Diwan en Freddy Hollander. Ook originele olieverf schilderijen ingelijst en wel voor een "zacht" prijsje van fls. 125,- en tot slot nieuw uitgebrachte L.P.'s en cassettes van oude Zuid-Amerikaanse favoriete zangers zoals o.a. Daniel Santos en Bienvenido Grande. Wie zel ook weer "Recordar es vivir......?"

Amigoe
DONDERDAG 8 MAART 1984

Expositie van Ria Houwen

WILLEMSTAD— In het Curaçaosch Museum wordt zaterdag 17 maart een expositie geopend van Ria Houwen. De expositie bestaat uit schilderijen en aquarellen en wordt half negen 's avonds geopend.

Amigoe
VRIJDAG 9 MAART 1984

WILLEMSTAD—In toko Zuikertuintje zal morgen de gehele dag een cultuurmarkt worden gehouden. De cultuurmarkt werd opgezet door entrepeneur Stanley Cras.

Op de markt zullen verschillende artikelen op het gebied van cultuur verkrijgbaar zijn, zoals de langspeelplaat van Cras met werken van Pierre Lauffer, op cassette opgenomen gedichten in het kader van de Valentijnsdag-viering, boeken van onderandere Ellis Juliana en Frits Hollander en de vertaling 'Prens Chiki' door Cras zelf. Ook een aantal olieverf-schilderijen zullen op de cultuurmarkt te verkrijgen zijn.

Amigoe
VRIJDAG 9 MAART 1984

Vergadering voor "Festival di Seú"

WILLEMSTAD— In april dit jaar houdt de Sektie Cultuur van het eilandgebied wederom het Simadan-festival, dat dit jaar "Festival di Seú" genoemd wordt. Het festival wordt op 23 april in de straten van Punda gehouden.

In verband hiermee worden alle groepen die aan het festival participeren opgeroepen voor een vergadering op zaterdag 10 maart in het gebouw van de Sektie Cultuur aan de Van Raderstraat. De vergadering begint tien uur 's morgens. Tijdens de vergadering geeft een deskundige uitleg over de instrumenten, dans en zang die de seú vormen, opdat de deelnemers weten waar ze zich aan moeten houden.

Amigoe
VRIJDAG 9 MAART 1984

WILLEMSTAD—Het Bureau Cultuur en Opvoeding brengt vanavond op TeleCuraçao een programma over Curaçaose muziek. In het programma—dat om half tien begint—treden op Raul Rosales op piano, Carillo Francees kwarta, Evaristo Haseth bas en Ramon Penso drum. De volgende stukken worden tijdens de voorstelling gepeeld: de wals Curaçao, de wals 26 de julio, mazurka Elisa, wals Juliana, wals Esmeralda, dansa La belle Haitienne, wals Cuba Libre en de tumba Dalia.

Dit is een programma uit de serie over de lokale folkoristische muziek, voor bevordering van het spelen ervan.

Amigoe
ZATERDAG 10 MAART 1984

Filmdienst

KRALENDIJK—Het ligt in de bedoeling van het CCB om meer aandacht te besteden aan de vertoningen van de films in de wijken. Met ingang van 8 maart zal er voor de wijken om de andere week een speelfilm vertoond worden en deze periode loopt tot 15 april en voor jeugdhuis Jong Bonaire tot 14 juni.

De speelfilms zullen speciaal voor volwassenen of kinderen zijn en het CCB is voornemens om daar duidelijk de hand aan te houden, hoewel elke kinderfilm ook door volwassenen bekeken kan worden. De filmdienst van het CCB brengt nu ook films in het Huis van Bewaring. Daar is wekelijks de aanvangstijd zes uur.

Tenslotte ligt het volgens voorzitter S. Salomons in de bedoeling, dat er een eigen videotheek komt voor video's. De SGB, aldus Salomons, heeft al een videorecorder die eventueel uitgeleend kan worden aan de andere scholen. Deze videotheek echter zal pas zijn beslag krijgen als de uitbreiding van de bilbiotheek een feit wordt, want de plaatsruimte is nu te beperkt om alle plannen uit te voeren. Het ligt wel in de bedoeling, dat tussen de videotheken van de andere eilanden en Bonaire een wisselsysteem komt, zodat men dan regelmatig een geheel nieuw programma kan brengen. De filmotheek is momenteel op Aruba gevestigd en vandaaruit worden Curaçao en Bonaire eveneens van films voorzien.

Ivm 30-jarig jubileum en opening eerste FM-station op zonne-energie ter wereld

FEEST BIJ RADIO HOYER!

WILLEMSTAD - Vandaag wordt het feit gevierd dat 30 jaar geleden Radio Hoyer I voor het eerst in de lucht ging. Vier jaar later volgde Radio Hoyer 2. Ter gelegenheid van dit jubileum werd vanmorgen op de Tafelberg het eerste RM-station ter wereld, dat helemaal op zonne-energie draait, geopend. Vanaf vandaag zendt Hoyer op haar twee nieuwe FM-frekwenties uit, simultaan aan de dagprogramma's van de AM-stations.

's Avonds wordt er ontkoppeld en worden er eveneens 2 afzonderlijke FM-programma's uitgezonden, zodat er dan 4 verschillende Hoyer-stations tegelijk in de lucht zijn. De frekwenties van de stations zijn: Hoyer I FM:101,9 MHz, Hoyer 2 FM: 105,1 MHz. De AM-stations opereren op 1010 Kcs en 1500 Kcs.

Ter gelegenheid van de ingebruikstelling vanmorgen van de FM-zenders, hield de Minister van Verkeer en Vervoer, de heer Rody Ellis een toespraak welke wij hieronder in extenso publiceren. In onze editie van maandag, komen wij nader terug op het jubileum van Radio Hoyer en de opening van het FM-station. De grondlegger van dit populair radiostation, de heer Horatio Hoyer, en allen werkzaam bij de diverse Radio Hoyer-stations, bieden wij onze hartelijke gelukwensen aan!

Hieronder de toespraak van Minister Ellis:

"Als Minister van Verkeer en Vervoer is het mij een groot genoegen het woord te mogen voeren bij de voltooiing van een innovatief projekt als deze eerste, op zonne-energie gedreven radiozender voor FM-omroep op de Nederlandse Antillen. De toepassing van alternatieve energie voor radio-omroep bepaalt echter niet uitsluitend de waarde van dit inspirerende projekt, ook de daar achterliggende durf voor toepassing van geavanceerde technieken in combinatie met een uiterst preciese uitvoering, zal voor elke ondernemer een overtuigend bewijs van eigen vermogen en pioniersgeest kunnen zijn. De opzet zoals u die hier aanschouwt, met een relatief laag effektief uitgestraald vermogen van ongeveer 5 kilowatt per zender en een antennehoogte van circa 250 meter met toepassing van een gericht antenne-systeem, evenaart qua zendbereik een zender met een vermogen van 20 kilowatt met een lagere antenne, voorwaar een aanmerkelijke winst. Ook mag als noviteit worden aangehaald dat voortaan de twee stations van Radio Hoyer van een gemeenschappelijk FM-antennesysteem gebruik zullen gaan maken, hetgeen op zich zelve reeds een unicum is in ons land. Deze efficiente opzet toont aan dat investeringen ter verbetering van de kwaliteit van een produkt, niet steeds gepaard hoeven te gaan met verhoogde kosten op lange termijn. De hier nagestreefde kwaliteitsverbetering gaat de Regering uiteraard naar het hart. Bewust werd bij de constatering van de vele oneffenheden in ons omroep-gebeuren, door de regering in 1982 een commissie ingesteld met als taak haar te adviseren over de te nemen maatregelen ter verbetering van het algemene omroep-produkt. De aanbevelingen door deze commissie gedaan zijn weliswaar nog niet geresulteerd in een totaalplan voor het omroep-beleid, maar wel hebben enkele concrete voorstellen meegeholpen de richting te bepalen voor het aanpassen van de vergunningsvoorwaarden voor omroepstations. Als uitgangspunt werd ondermeer genomen de noodzaak om aan elk station een zendbereik over het gehele eiland van vestiging op te leggen. Het mag immers niet toelaatbaar zijn dat bepaalde locaties op een eiland ten opzichte van andere geprivilegieerd zijn met een betere ontvangst van omroep-zenders.

Daarnaast behoort het ook tot de taak van de Overheid er voor zorg te dragen dat het publiek voorzien wordt van een zo goed mogelijk omroep-produkt, voorwaar geen eenvoudige taak in een eilanden-rijk gebied als het onze met een dermate grote dichtheid van omroep-stations, en dus met een relatief hoog storingsniveau. Voor een gedeelte kan interferentie worden bestreden door internationaal - en bilateraal overleg. Zo mag als bekend worden verondersteld dat zijdens de regering door Landsradio reeds overleg wordt gepleegd met de betreffende autoriteiten van ons buurland Venezuela in verband met hun officiële nationale bekendmaking de frequenties 105.1 megahertz van Radio Hoyer en 95.5 megahertz van de Curom te gaan willen gebruiken voor Radio Nacional de Venezuela, en nog wel gebruikmakend van zenders met een uitgestraald vermogen van 100 kilowatt. Dit kan voor onze stations een ontoelaatbare interferentie betekenen. De regering is echter wel van mening dat de sedert 1978 met Venezuela gemaakte principe-afspraken aangaande een verdeling van frequenties voor omroep, aanleiding geven om te geloven dat een aanvaardbare oplossing kan worden gevonden voor deze bedreiging van onze lokale omroep-stations.

Kwaliteitsverbetering dient daarnaast ook nationaal aangepakt te worden. De eis van eilandelijk bereik is zoals reeds gesteld, daar een uitvloeisel van. Om verbetering in het storingsniveau aan te brengen, heeft, bij constatering van de enorme voordelen welke de FM-omroep biedt, de regering gemeend op zijn minst de huidige AM-omroepstations te moeten aanmoedigen de overstap naar FM-omroep te wagen, en daarnaast voortaan geen vergunningen meer te verlenen voor AM-omroep. Het geven van toestemming voor simultaan-uitzendingen van één programma in de AM- en FM-band, waarbij zelfs ook wordt toegestaan dat gedurende een gedeelte van de zendtijd twee verschillende programma's mogen worden uitgezonden, is een concreet voorbeeld van deze overheids-stimulans.

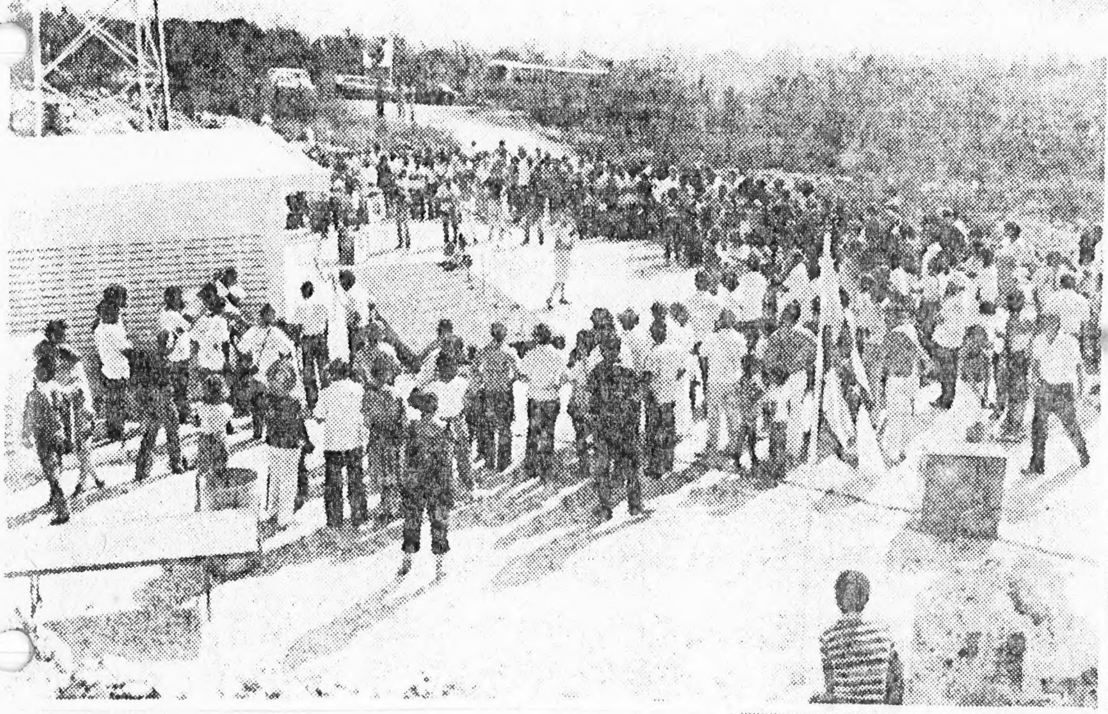
zie verder p. 5

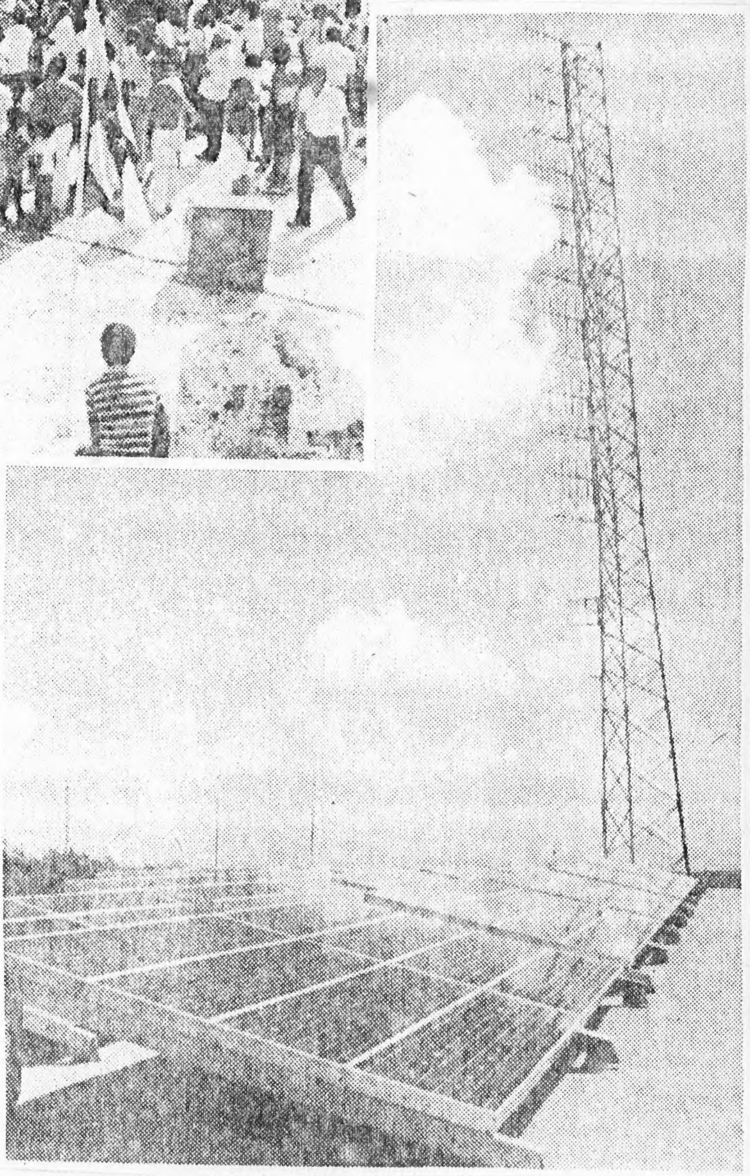
Vervolg Radio Hoyer

Overigens biedt de overgang naar FM-omroep nog meerdere voordelen dan uitsluitend kwaliteitsverbetering. Het kan ondermeer als een methode worden beschouwd om wat meer armslag te verkrijgen, nu na de conferentie van Rio de Janeiro in december 1981 de regionale AM-omroep qua vermogen en frequentiegebruik bijzonder aan banden is gelegd. Hoe dan ook, gezien de vele voordelen, zal de regering altijd de ontwikkeling naar FM-omroep bevorderen, en het doet deugd te ervaren dat één van de pioniers op gebied van de Antilliaanse omroep in opvolging van enkele voorgangers in het FM-gebeuren, thans door dit gewaagde projekt, blijk geeft niets aan ondernemingsgeest verloren te hebben. Het nieuwe overheidsbeleid opgepakt en hierbij vorm gegeven geeft Radio Hoyer niet alleen te kennen een groot vertrouwen te hebben in de ontwikkeling van ons land, maar toont daarmee de juiste positieve geaardheid van mentaliteit aan welke zo nodig is om ons land verder op te bouwen. Ik geloof dat dit voorbeeld van samengang tussen een gezond overheidsbeleid en een doortastend partikulier initiatief aangeeft dat binnen onze gemeenschap de oprechte wil tot maatschappelijke verbetering nog steeds aanwezig is".

Aldus Minister Ellis.

AMIGOE 10/3-'84

Radio Hoyer
Zonnig verder de lucht in